

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Jurbarko rajono savivaldybės administracijos
Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus
vyresniajai specialistei
Aidai Bliundžiuvaitienei

2024-10-29 Nr. 7-138

DĖL ASMENYBĖS, KURIAI BUS SKIRTI 2025-IEJI METAI SIŪLYMO

Jurbarko savivaldybės viešoji biblioteka siūlo 2025-uosius Jurbarko rajone paskelbti Aldonos Elenos Puišytės-Grigaliūnės metais. A. E. Puišytė gimė 1930 m. sausio 4 d. Jurgeliškiuose (Jurbarko r.), taigi 2025-aisiais jai sukaks 95-eri metai. Jurbarko bibliotekos parkelyje poetės indėliui į kultūrą įamžinti 2018 metais pastatytas suoliukas, kurį iš medžio išdrožė skulptorius Juozas Videika. Prieš teikiant siūlymą paskelbti poetės vardo metus, su ja buvo susisiepta ir informuota apie šį teikimą.

Aldona Elena Puišytė iki 1952 m. pavasario mokėsi Jurbarko vidurinėje vakarinėje mokykloje. 1955 m. baigė Kauno medicinos mokyklą, 1955–1969 dirbo Kauno vaistinėse, vėliau Literatūros muziejuje ir Kauno meno darbuotojų rūmuose. Elenos Aušraitės slapyvardžiu bendradarbiavo antisovietinio pogrindžio leidinyje „Rūpintojėlis“.

Poetė eilėraščius pradėjo spausdinti 1964 m., išleido net trisdešimt eilėraščių ir poemų rinkinių, poezijos knygų vaikams, memuarų, įvairių vertimų. Lyrika ypatinga – vidinės harmonijos paieška, senosios lietuvių ir baltų mitologijos motyvai, maldos ir meditacijos aidai.

Poetė Aldona Elena Puišytė tapo 1986-ųjų „Poezijos pavasario“ laureate už knygą „Įvardijimai ir sąskambiai“. 1990 m. poezijos rinktinė „Neužmirštuolių skliautas“ nominuota Nacionalinei premijai. 2005 metais įvertinta Lietuvos rašytojų sąjungos premija už eilėraščių rinktinę „Palaimink žodį ir aidą“. 2005 metais apdovanota Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi. 2006 metais jai suteiktas III laipsnio Santakos garbės ženklas, pelnę Jono Aisčio premiją už aistiškos dvasios puoselėjimą kūryboje. 2007 metais suteiktas Lietuvos laisvės kovų dalyvės (rezistentės) teisinis statusas. 2008 metais „Poezijos pavasario“ metu apdovanota Kauno apskrities už dvasingą poeziją ir ilgametę kūrybinę veiklą. 2020 metais įteiktas aukščiausias Kultūros ministerijos apdovanojimas – Garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk!“.

Poetės poezija versta į vokiečių, čekų, vengrų, lenkų, gruzinų, estų, latvių, ukrainiečių kalbas. Ji parašė libretą operai Kauko sakmė, pjesių lėlių teatrui („Saulė ledo bokšte“, past. 1978; „Juodoji karalaitė“, past. 1987). VU Kiemo teatras 1987 m. pastatė misteriją „Įvardijimai ir sąskambiai“. Almanachuose ir žurnaluose paskelbė vokiečių, latvių, estų, gruzinų, rusų poezijos vertimų.

Išleido eilėraščių ir poemų rinkinius: „Žalvario raktas“ (1970), „Kur meta plunksną vieversys“ (1978), „Po ažuolu – šaltinis“ (1980), „Įvardijimai ir sąskambiai“ (1985), „Neužmirštuolių skliautas“ (1989), „Vigilijos“ (1994), „Šviesa pro erškėtį“ (1995), „Atminties vainikas“ (1996), „Atodūsiai tyloje“ (1996), „Balsai ir aidai“ (2001), „Įsiklausyti“ (2004), „Baltojo Raitelio baladės“ (2006), „Eilėraščiai“ (2009), „Begaliniams kely“ (2010), „Vienintele neišsakoma būtis“ (2019), rinktinę „Palaimink žodį ir aidą“ (2005).

2013 m. išleido prisimimų knygą „Ką gyvenimas įrašė“. Šią knygą galima pavadinti ir Girdžių krašto istorijos knyga. Aprašomi įvykiai, kurie vyko Jurgeliškių kaime ir apylinkėse, didelis dėmesys skiriamas religijai ir istorijai.

Šviesaus imlaus proto, kūrybinga, darbšti ir kupina vidinės jėgos, poetė 2019 m. išleido naujausią savo lyrikos knygą „Vienintele neišsakoma būtis“. Puišytės talentas kaip ir ankstesnėse, taip ir naujausioje poezijos knygoje atsiskleidė visu universalumu, tai ypatingai aukšto stiliaus sakralinės ir tautinės savivokos kūryba. Poetė ir vertėja Aldona Elena Puišytė 2024 m. išvertė vokiečių klasikinės poezijos pasaulio poezijos aukso fondo atstovų F. Helderlino, Novalio, R. M. Rilke's vertimų knygą „Styga ir vėjas“. 2023 m. išleido knygą apie lietuvių literatūros klasiką poetą Bernardą Brazdžionį „Žodžio šviesa didžiojo kryžkelėj“. Išleisti poezijos rinkiniai vaikams „Ledo mergelės“ (1974), „Sidabro varpelis“ (1976), „Po lino žiedu“ (1981), „Tėvelio sodai“ (1998), „Po baltu angelo sparnu“ (2004), „Trobelė po kadagiu“ (2006), „Užburtas raktas“ (2010), istorinė apysaka „Aukso kalavijas ir karaliaus karūna“ (2008). Taip pat išleido esė, straipsnių rinkinį „Žodžio duona ir vynas“ (2003), memuarų, pokalbių, laiškų, straipsnių rinkinius „Ką gyvenimas įrašė“ (2013), „Iš atminties manuskriptų“ (2017). Parašė libretą operai „Kauko sakmė“ (kompozitorius V. Švedas, 1987), pjesių pasakų lėlių teatrui „Saulė ledo bokšte“ (pastatyta 1978), „Juodoji karalaitė“ (pastatyta 1987). Vilniaus universiteto Kiemo teatras 1987m. pastatė misteriją „Įvardijimai ir sąskambiai“. Eilėraščių tekstais lietuvių kompozitoriai sukūrė vokalių ciklą („Vizijos“, V. Jurgutis, 1971), sonatų („Lietuvos sonata“, „Saulės sonata“, K. Kaveckas, 1976), kantatų („Žemei ir saulei“, V. Švedas, 1988), baladžių, siuitų („Smilčių kalnelis“, A. Kubiliūnas, 1974), kūrinių vaikų chorams. Išvertė iš rusų ir vokiečių kalbų knygelių vaikams. Almanachuose ir žurnaluose paskelbė gruzinų, estų, latvių, rusų, ukrainiečių, vokiečių poezijos vertimų. Supoetino ir redagavo Psalmyną (2002; iš hebrajų kalbos vertė A. Rubšys), parengė, redagavo O. Galdikaitės poezijos rinktinę „Irkis į gilumą“ (2008). Poezija versta į anglų, baltarusių, čekų, gruzinų, estų, latvių, lenkų, rusų, ukrainiečių, vengrų, vokiečių kalbas. Ypač svarus ir reikšmingas jos įnašas vertimų baruose. A. Puišytė meistriškai išvertė garsiuosius vokiečių poetus Holderliną, Novalį, o neseniai ir visą pluoštą vienos žymiausių Ukrainos poezių, vadinamos „gyvąja klasika“, Linos Kostenko eilėraščių. A. E. Puišytė pabrėžė, kad šiuos vertimus skelbia „su meile Ukrainai, karzygiškai kovojančiai už savo tautos laisvę“. Poetė siekia savo kūryboje išsaugoti tautos mentalitetą, pamatines lietuviybės vertybes bei kalbos grožį. A. E. Puišytės vienas iš talentų – tapyba ant akmenėlių. Poetė ant mažyčių, milimetrinio dydžio, nuo Baltijos ir Juodosios jūros parsivežtų akmenėlių aliejine pasteile tapė religinius siužetus. Tapyba ant akmenukų – tai autorės žodinės kūrybos tęsia. Piešiniuose dominuoja religinio turinio kompozicijos, simboliniai ženklai, peizažai. Spalvos – balta, mėlyna ir geltona. 1996 m. ši poetės tapyba pirmą kartą buvo eksponuota Kaune, Maironio literatūros muziejuje. 2024 m. spalio 3 dieną Jurbarko rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje lankėsi Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininko pavaduotoja Vitalija Maksvytė – kraštiečių poetė, prozininkė, literatūrologė. Buvo aptarta galimybė kreiptis į Jurbarko rajono savivaldybę dėl Aldonos Elenos Puišytės vardo literatūros premijos įsteigimo Jurbarko rajone ir 2025-ųjų paskelbimo Aldonos Elenos Puišytės metais. Priedama. Lietuvos rašytojų sąjungos 2024 m. spalio 28 d. rekomendacija Nr. 124.

Bibliotekos direktorė

Rasida Bajorinaitė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka 190922922
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl asmenybės, kuriai bus skirti 2025-ieji metai siūlymo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-10-29 Nr. 7-138
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2024-10-29 Nr. ŠS9-144
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rasida Bajorinaitė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	RASIDA BAJORINAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-10-29 13:25:21 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-10-29 13:25:36 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-18 16:31:54 – 2029-06-17 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Diana Kalesnykienė, Vyresnysis bibliotekininkas informacijai
Sertifikatas išduotas	DIANA KALESNYKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-10-29 13:31:50 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-10-16 10:15:31 – 2029-10-16 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.79.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomens „Sudarytojo adresas“ reikšmė turi būti nurodyta Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-10-29 14:48:19)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-10-29 14:48:19 DBSIS